

Sygn. akt IV Ca 97/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 kwietnia 2017 roku

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny-Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodnicząca - SSO Renata Wanecka (spr.)

Sędziowie - SO Katarzyna Mirek - Kwaśnicka

SO Joanna Świerczakowska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu na rozprawie 19 kwietnia 2017r. w P.

sprawy z powództwa P. M.

przeciwko M. J. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z 25 października 2016 r.

sygn. akt I C 358/16

1. oddala apelację;
2. zasądza od M. J. (1) na rzecz P. M. kwotę 2.700 (dwa tysiące siedemset) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sygn. akt IV Ca 97/17

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 18 grudnia 2015r. P. M. domagał się orzeczenia nakazem zapłaty w postępowaniu nakazowym, że M. J. (1) ma zapłacić mu 57.000 zł wraz z odsetkami od 2 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty w terminie 14 dni oraz kosztów procesu od otrzymania nakazu zapłaty. W uzasadnieniu powód wskazał, że 28 lutego 2013r. zawarł z pozwanym umowę pożyczki 57.000 zł, które miały być zwrócone w terminie do 1 kwietnia 2013r. Pozwany nie zwrócił pożyczonych pieniędzy.

Sąd Rejonowy w Gostyninie w dniu 26 stycznia 2016r. w sprawie I Nc 675/15 wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił żądanie powoda i zasądził tytułem zwrotu kosztów procesu 4.134,25 zł.

M. J. (1) złożył sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu. Pozwany zaprzeczył, by zawierał z powodem umowę pożyczki. Oświadczenie załączone do pozwu stanowiło jego zdaniem zabezpieczenie na wypadek braku zapłaty za towary pobrane w hurtowni prowadzonej przez żonę powoda pod firmą (...).

Wyrokiem z 25 października 2016r. Sąd Rejonowy w Gostyninie w sprawie I C 358/16 zasądził od M. J. (1) na rzecz P. M. kwotę 57.000 zł z ustawowymi odsetkami od 2 kwietnia 2013r. do dnia zapłaty oraz kwotę 6.467 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił:

Żona powoda prowadzi skład budowlany pod firmą (...). W 2012r. w siedzibie hurtowni zjawił się M. J. (1), który chciał kupić towar na dłuższy termin płatności, gdyż ma przyznany kredyt, ale dopiero za kilka miesięcy, za faktury miał płacić z udzielonego kredytu. Uzyskał zgodę i w związku z tym, kupił towar m.in. wskazany w fakturze nr (...) z grudnia 2012r. oraz nr (...) z 28 lutego 2013r. z przedłużonym terminem płatności. Należności za te faktury zostały zapłacone przez bank kredytujący pozwanego.

W dniu 28 lutego 2013r. P. M. zawarł z M. J. (1) umowę pożyczki na kwotę 57.000zł, którą zobowiązał się zwrócić w terminie do 1 kwietnia 2013r. Pozwany podpisał oświadczenie, z którego wynikało, że kwotę 57.000 zł odda powodowi do 1 kwietnia 2013r.

Pomimo wezwania do dobrowolnego uregulowania należności, pozwany nie zwrócił powodowi pożyczki.

Dokonując oceny prawnej, Sąd I instancji podniósł, że zgodnie z art. 720 § 1 i 2 kc, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Umowa pożyczki, której wartość przenosi pięćset złotych, powinna być stwierdzona pismem. Umowa pożyczki jest umową wzajemną, a zatem w niniejszej sprawie miały zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego dotyczącego wykonania zobowiązania z umów wzajemnych.

Zdaniem Sądu powód wykazał, iż łączy go z M. J. (1) umowa pożyczki. Powód wywiązał się z umowy, przekazując pozwanemu 57.000 zł. Natomiast pozwany z niej się nie wywiązał, nie spłacając pożyczki w wyznaczonym terminie. Dlatego powództwo jest zasadne i winno zostać uwzględnione.

O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc, zasądzając je od 2 kwietnia 2013r. tj. od dnia następnego po dacie wymagalności pożyczki wskazanej oświadczeniu z dnia 28 lutego 2013r.

O kosztach procesu, Sąd Rejonowy orzekł zgodnie z zasadą odpowiedzialnością za wynik procesu wyrażoną w art. 98 kpc.

Apelację od wyroku złożył pozwany, zaskarżając go w całości i zarzucił:

- naruszenie art. 233 § 1 kpc polegające na błędnej ocenie dowodów w oparciu o niewystarczająco wszechstronne rozważenie zebranego materiału, w tym w szczególności błędnym uznaniu za wiarygodne zeznań powoda oraz świadka A. M. oraz odmowie przyznania waloru wiarygodności zeznaniom pozwanego oraz świadka J. J. oraz pominięciu dokumentów w postaci faktur za zakupione materiały budowlane,

- naruszenie art. 65 kc oraz art. 83 § 1 kc w zw. z art. 720 § 1 i 2 kc polegające na błędnym uznaniu oświadczenia z 28 lutego 2013r. za umowę pożyczki, podczas gdy jego prawidłowa wykładnia wskazuje, że złożone je dla ukrycia innej czynności prawnej, tj. celem zabezpieczenia płatności za sprzedane i niezaewidencjonowane pierwotnie materiały budowlane, wydane M. J. (1) „na zeszyt”.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu od powoda.

Ponadto M. J. (1) wniósł o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka P. W. na okoliczność nieuprawnionego wejścia przez powoda w posiadanie oświadczenia z 28 lutego 2013r. pod dniu 10 lutego 2015r.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie i zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów zastępstwa prawnego za II instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Zarzuty pozwanego mają prowadzić do ustalenia, że strony nigdy nie były związane umową pożyczki, zaś oświadczenie z 28 lutego 2013r. nie potwierdza zawarcia pożyczki, lecz stanowi tytuł zabezpieczenia na wypadek niewywiązania się z umowy sprzedaży. Uzgodnił z żoną powoda, która prowadzi hurtownię materiałów budowlanych, że zapłaci za pobrany towar ze środków uzyskanych z kredytu. W zamian za odroczenie terminu płatności pozwany miał podpisać oświadczenie, w którym zobowiązał się do zwrotu 57.000 zł w terminie do 1 kwietnia 2013r.

Zaprezentowana przez apelującego wersja nie znajduje potwierdzenia w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie. Sama literalna wykładnia oświadczenia nie budzi wątpliwości, że M. J. (1) potwierdził, że pożyczył od P. M. kwotę 57.000 zł, którą zobowiązał się oddać do 1 kwietnia 2013r. Oświadczenie nie zawiera żadnych odniesień do zobowiązania wynikającego z zakupu towaru w hurtowni prowadzonej przez A. M.. Ponadto, gdyby oświadczenie to miało zabezpieczać zobowiązania wobec żony powoda, to niezrozumiałym jest, dlaczego pozwany złożył ów rzekomy tytuł zabezpieczenia wobec P. M., a nie w stosunku do osoby, która zgodziła się na odroczenie terminu płatności.

Ponadto należy w tym miejscu podkreślić z całą stanowczością, że M. J. (1) prowadził działalność gospodarczą i jako przedsiębiorca powinien wykazać się podstawową wiedzą na temat tego, czym różni się pożyczka od innego rodzaju umów. Zgodnie z art. 355 kc, dłużnik obowiązany jest do staranności ogólnie wymaganej w stosunkach danego rodzaju. Należyta staranność dłużnika w zakresie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej określa się przy uwzględnieniu zawodowego charakteru tej działalności. Zatem, jeśli pozwany nie był świadom konsekwencji wynikających ze złożenia podpisu pod oświadczeniem, w którym potwierdził, że pożycza pieniądze i zobowiązuje się do uch zwrotu, należało zasięgnąć porady prawnej. Niefrasobliwość charakteryzująca postępowanie M. J. (1) jest zaskakująca i przez to jego twierdzenia są niewiarygodne. Sąd Rejonowy nie naruszył art. 233 § 1 kpc i prawidłowo ocenił jego zeznania, podobnie jak i dowód z zeznań J. J.. Sąd II instancji podziela tę ocenę w całości.

Ostatecznie, zakładając, że wersja o pozorności umowy pożyczki byłaby prawdziwa, to także i w tym wypadku nie może być mowy o oddaleniu powództwa. Skoro oświadczenie z 28 lutego 2013r. stanowić miało tytuł zabezpieczenia na wypadek innego zobowiązania, to M. J. (2) powinien udowodnić, że zabezpieczenie upadło na skutek spełnienia świadczenia. Pozwany powinien był przedstawić pokwitowanie zapłaty 57.000 zł na rzecz P. M., a tego wymogu również nie spełnił.

M. J. (2) stawia tezę, że po uiszczeniu długu powód zwrócił mu oświadczenie, a następnie wykradł je z jego szafy pancерnej, w której były przechowywane inne dokumenty. Niezrozumiałym jest przetrzymywanie przez pozwanego oświadczenia, w którym była mowa o jego zobowiązaniu wobec powoda, z którego już się wywiązał. Racjonalnym z punktu widzenia interesu pozwanego byłoby zniszczenie dokumentu, potwierdzającego istnienie długu, który został spłacony.

Z tych przyczyn, Sąd Okręgowy uznał, że zarzuty apelującego dotyczące naruszenia art. 65 kc oraz art. 83 § 1 kc w zw. z art. 720 § 1 i 2 kc również są nietrafne.

W związku z tym, Sąd Okręgowy oddalił wniosek o przeprowadzenie dowodu z zeznań świadka P. W. na okoliczność nieuprawnionego wejścia przez P. M. w posiadanie dokumentu oświadczenia z 28 lutego 2013r. po dniu 10 lutego 2015r., nie tylko z uwagi na to, że jest on spóźniony, ale również dlatego, że nie ma on znaczenia dla rozstrzygnięcia.

Z tych wszystkich względów, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 kpc.

O kosztach procesu za II instancję Sąd orzekł zgodnie z art. 98 kpc. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda została ustalona stosownie do treści § 10 ust. 1 pkt. 1) w zw. z § 2 pkt. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (w brzmieniu obowiązującym od 27 października 2016r.).

Joanna Świerczakowska Renata Wanecka Katarzyna Mirek – Kwaśnicka